

ONVERGEVINGSGEZINDHEID

HJM Sales

Geliefde broeders en zusters, in oktober 2007 plaatsten we op deze website een bijbelverklaring getiteld “[ONVRUCHTBARE VIJGEBOOM – de](#)”. In deze prediking werd een relatie gelegd tussen geldgierigheid en een onvruchtbare vijgeboom in het evangelie van Markus, hoofdstuk 11. De boom verdorde op bevel van Jezus vervolgens volkomen.

Omdat Gods Woord telkens weer nieuw Licht schenkt en onuitputtelijk is in Zijn veelkleurigheid, zal in deze bijbelverklaring opnieuw over de onvruchtbare vijgeboom worden gesproken. Nu zal ik echter verband leggen tussen de onvruchtbare vijgeboom en onverzoenlijkheid, onvergevingsgezindheid en haat.

Voor het eerst hoorde ik een prediking over dit thema op 14 januari 1982 van wijlen br. L.F. Noll, waarna ik een jaar of vijf geleden opnieuw over dit thema hoorde spreken door br. J.S. Pasterkamp. Deze week werd ik nogmaals bij dit thema bepaald.

Wellicht is het goed om nog eens “[ONVRUCHTBARE VIJGEBOOM – de](#)” te lezen, omdat in deze prediking ook het verband met de tempelreiniging door Jezus tot uitdrukking komt. Ook wordt in deze prediking ingegaan op de natuurlijke eigenschappen van een vijgeboom. Het verhaal van de onvruchtbare vijgeboom vinden we in Mark. 11:11-26 en in Matt. 21:18-22.

Mark. 11:12-24 – “11 En Jezus kwam binnen Jeruzalem, en in den tempel; en als Hij alles rondom bezien had, en het nu avondstond was, ging Hij uit naar Bethanië met de twaalfen. 12 En des anderen daags, als zij uit Bethanië gingen, hongerde Hem. 13 En ziende van verre een vijgeboom, die bladeren had, ging Hij om te zien, of Hij ook iets op denzelven zou vinden; en daarbij gekomen zijnde, vond Hij niet dan bladeren; want het was de tijd der vijgen niet. 14 En Jezus, antwoordende, zeide tot denzelven: Niemand ete enige vrucht meer van u in der eeuwigheid! En Zijn discipelen hoorden het. 15 En zij kwamen te Jeruzalem; en Jezus, in den tempel gegaan zijnde, begon degenen, die in den tempel verkochten en kochten, uit te drijven; en de tafelen der wisselaars, en de zitstoelen dergenen, die de duiven verkochten, keerde Hij om; 16 En liet niet toe, dat iemand enig vat door den tempel droeg. 17 En Hij leerde, zeggende tot hen: Is er niet geschreven: Mijn huis zal een huis des gebeds genaamd worden allen volken? Maar gij hebt dat tot een kuil der moordenaren gemaakt. 18 En de Schriftgeleerden en de overpriesters hoorden dat, en zochten, hoe zij Hem doden zouden; want zij vreesden Hem, omdat de ganse schare ontzet was over Zijn leer. 19 En als het nu laat geworden was, ging Hij uit buiten de stad. 20 En des morgens vroeg voorbijgaande, zagen zij, dat de vijgeboom verdord was, van de wortelen af. 21 En Petrus, zulks indachtig geworden zijnde, zeide tot Hem: Rabbi! zie, de vijgeboom, dien Gij vervloekt hebt, is verdord. 22 En Jezus, antwoordende, zeide tot hen: Hebt geloof op God. 23 Want voorwaar zeg Ik u, dat, zo wie tot dezen berg zal zeggen: Word opgeheven en in de zee geworpen; en niet zal twifelen in zijn hart, maar zal geloven, dat hetgeen hij zegt, geschieden zal, het zal hem geworden, zo wat hij zegt. 24 Daarom zeg Ik u: Alle dingen, die gij biddende begeert, gelooft, dat gij ze ontvangen zult, en zij zullen u geworden. 25 En wanneer gij staat om te bidden, vergeeft, indien gij iets hebt tegen iemand; opdat ook uw Vader, Die in de hemelen is, ulieden uw misdaden vergeve. 26 Maar indien gij niet vergeeft, zo zal uw Vader, Die in de hemelen is, ook uw misdaden niet vergeven.”

Matt. 21:18-22 – “18 En des morgens vroeg, als Hij wederkeerde naar de stad, hongerde Hem. 19 En ziende, een vijgeboom aan den weg, ging Hij naar hem toe, en vond niets aan denzelven, dan alleenlijk bladeren; en zeide tot hem: Uit u worde geen vrucht meer in der eeuwigheid! En de vijgeboom verdorde terstond. 20 En de discipelen, dat ziende, verwonderden zich, zeggende: Hoe is de vijgeboom zo terstond verdord? 21 Doch Jezus, antwoordende, zeide tot hen: Voorwaar zeg Ik u: Indien gij geloof hadt, en niet twijfeldet, gij zoudt niet alleenlijk doen, hetgeen den vijgeboom is geschied; maar indien gij ook tot dezen berg zoudt: Word opgeheven en in de zee geworpen! het zou geschieden. 22 En al wat gij zult begeren in het gebed, gelovende, zult gij ontvangen.”

Geliefde broeders en zusters, Jezus had honger! Wellicht had Hij ook dorst! Hij verlangde immers om enkele heerlijk sappige, zoete vijgen te eten. Wanneer de bijbel spreekt over honger of dorst (Joh. 19:28) van Jezus, dan zit hierin zeker een geestelijke betekenis verborgen. Jezus hongert en dorst naar zielen en naar de vruchten in de levens van de kinderen Gods, die door Hem met Zijn eigen Bloed werden vrijgekocht uit een diepe verloren staat van zonde en ongerechtigheid. Vijgebomen zijn in de bijbel het beeld van zielen. Eerst en vooral (in de eerste plaats) is de vijgeboom een beeld van het volk van Israël (Hos. 9:10, Joël 1:6-7). Maar daarna óók van de Gemeente, omdat alles wat Israël heeft meegeeft en is overkomen, tot waarschuwing van de Gemeente was (1 Cor. 10:6,11). Vervolgens is de vijgeboom daarom ook nog een beeld van de individuele mens. God de Vader beschouwt Zijn kinderen als vruchtbare bomen, als zij proberen om het Woord van God lief te hebben en niet te zondigen. Ps. 1:1-3 – *“Welgelukzalig is de man, die niet wandelt in den raad der goddelozen, noch staat op den weg der zondaren, noch zit in het gestoelte der spotters; Maar zijn lust is in des HEEREN wet, en hij overdenkt Zijn wet dag en nacht. Want hij zal zijn als een boom, geplant aan waterbeken, die zijn vrucht geeft op zijn tijd, en welks blad niet afvalt; en al wat hij doet, zal wel gelukken.”*

God ziet u en mij als bomen, die op tijd hun vruchten zullen geven! Maar wat was het geval? Jezus kwam bij de vijgeboom met de gedachte en het verlangen om enkele heerlijke vijgen te kunnen plukken en wat vond Hij? Alleen maar bladeren en geen enkele vrucht!

Wat betekent dat? Wat is in de bijbel de betekenis van vijgebladeren?

Dit wordt duidelijk in Gen. 3:7-8 – *“Toen werden hun beider ogen geopend, en zij werden gewaar, dat zij naakt waren; en zij hechtten vijgeboombladeren samen, en maakten zich schorten. En zij hoorden de stem van den HEERE God, wandelende in den hof, aan den wind des daags. Toen verborg zich Adam en zijn vrouw voor het aangezicht van den HEERE God, in het midden van het geboomte des hofs.”*

Adam en Eva hadden zojuist gezondigd tegen God en zij ontdekten meteen dat zij naakt waren. En wat was hun reactie? In hun harten was nu angst voor God, terwijl zij voorheen toch steeds in gemeenschap met God hadden gewandeld en zij verborgen zich voor God. Hun naaktheid dachten zij voor de alleswetende en allesziende God te kunnen bedekken met schorten van vijgebladeren. We ontdekken hier dus, dat vijgebladeren in de bijbel verwijzen naar activiteiten die zijn gebaseerd op zelfgerechtigheid en op menselijke kracht. Adam en Eva bedachten dat zij zélf wel een oplossing konden bedenken om van de zonde in hun hart af te komen. Zij vertrouwden nu op zichzelf, op hun eigen gerechtigheid. Maar Jezus zegt dat er niemand rechtvaardig en goed is (Matt. 19:17).

Luk. 18:9-14 – *“En Hij zeide ook tot sommigen, die bij zichzelf vertrouwden, dat zij rechtvaardig waren, en de anderen niets achtten, deze gelijkenis: Twee mensen gingen op in den tempel om te bidden, de een was een Farizeër, en de ander een tollenaar. De Farizeër, staande, bad dit bij zichzelf: O God! ik dank U, dat ik niet ben gelijk de andere mensen, rovers, onrechtvaardigen, overspelers; of ook gelijk deze tollenaar. Ik vast tweemaal per week; ik geef tienden van alles, wat ik bezit. En de tollenaar, van verre staande, wilde ook zelfs de ogen niet opheffen naar den hemel, maar sloeg op zijn borst, zeggende: O God! wees mij zondaar genadig! Ik zeg ulieden: Deze ging af gerechtvaardigd in zijn huis, meer dan die; want een ieder, die zichzelf verhoogt, zal vernederd worden, en die zichzelf vernedert, zal verhoogd worden.”*

Broeders en zusters, als wij zelfgerechtigd zijn en denken dat wijzelf rechtvaardig zijn (en de ander niet), dan is de kans levensgroot aanwezig dat wij, ingeval van een geschil of conflict met onze broeder of zuster, dat nog steeds denken. Dan is de kans groot dat wij denken, dat wij het gelijk aan onze zijde hebben en die broeder of zuster zeer zeker niet. En omdat wij denken dat wij gelijk hebben, willen wij ons niet met hen verzoenen. Wij hebben toch immers gelijk en zij niet? Zij moeten dan toch voor ons buigen? Zij zullen dan toch moeten erkennen dat wij gelijk hebben? Maar wanneer wij in deze verkeerde houding volharden en eisen dat juist onze broeder of zuster zich met ons gaat verzoenen, zullen wij daarna in ons binnenste

een houding van onvergevingsgezindheid ontwikkelen. Zelfs al zou onze broeder of zuster zich dan uit eigen beweging wel met ons willen verzoenen, dan nóg willen wij dat niet meer. Want wat denken zij wel? Eerst ons tegen de schenen schoppen, daarna tijden lang doen of hun neus bloedt en dan nu opeens vergeving vragen? Neen, nu hoeft het ook niet meer! De stap naar haat in het hart is nu opeens nog maar heel klein geworden.

Geliefde broeders en zusters, laten we heel alert zijn tegen de geest van zelfgerechtigheid in onze levens. Want het tweelingbroertje van deze onreine geest is de onreine geest van onverzoenlijkheid, namelijk het niet kunnen vergeven en vergeten wat de ander ons heeft aangedaan. De wortels van onverzoenlijkheid en onvergevingsgezindheid zijn gelegen in de diep in onze harten verscholen zelfgerechtigheid. U begrijpt het vervolg van zo'n harte-gesteldheid! Als de wortels van een boom ziek zijn en aangetast, dan heeft dat gevolgen voor de vruchtdracht van de boom. Dan zal de boom geen vruchten dragen of slechts zure of bittere vruchten. Zo zullen ook wij geen vruchten voor Jezus kunnen voortbrengen, indien onze harten onverzoenlijk en onvergevingsgezind zijn.

Broeders en zusters, weet u wat zo beangstigend is? Dat God over zulke harten vertoerd is en dat Zijn oordeel latent aanwezig is. Want wat gebeurde er, toen Jezus de onvruchtbaarheid van de vijgeboom constateerde? Jezus sprak tot die onvruchtbare vijgeboom en vervloekte hem en de vijgeboom verdorde vanaf zijn wortels.

Mark. 11:14a,20-21 – “En Jezus, antwoordende, zeide tot denzelve: Niemand ete enige vrucht meer van u in der eeuwigheid! En des morgens vroeg voorbijgaande, zagen zij, dat de vijgeboom verdord was, van de wortelen af. En Petrus, zulks indachtig geworden zijnde, zeide tot Hem: Rabbi! zie, de vijgeboom, dien Gij vervloekt hebt, is verdord.” Zo ook lezen we in Matt. 21:19b – “.....en zeide tot hem: Uit u worde geen vrucht meer in der eeuwigheid! En de vijgeboom verdorde terstond.”

Een boom die in een bepaald jaar, bijvoorbeeld tengevolge van langdurige droogte, verdorde bladeren heeft, kan in het volgende seizoen bij voldoende regenval best wel weer groen worden en vruchten dragen. Maar dit is onmogelijk bij bomen die vanaf de wortels verdord zijn. Zulke bomen zijn absoluut gedoemd om te sterven. Zulke bomen zullen nooit, maar dan ook nooit, meer vruchten dragen. Dát was Jezus' oordeel over deze boom. Dat is ook Gods latente oordeel over onverzoenlijke en onvergevingsgezinde harten.

Wij moeten er alles aan doen om hiervan verlost te worden, indien dit in onze harten leeft. Daarom, broeders en zusters, laten wij ons hiervan bekeren. Want het is nu nog genadetijd. Nu is het nog mogelijk om ons te bekeren. Maar er komt een tijd dat de tijd van genade wordt afgesloten. Zo dadelijk kom ik nog even op dit oordeel van God terug.

We mogen de geschiedenis van de verdroogde, onvruchtbare vijgeboom beslist niet los zien van een gebeurtenis, die in de bijbel hiermee in verband wordt gebracht, namelijk de reiniging van de tempel door Jezus. In Mark. 11:11-26 zijn beide gebeurtenissen nauw met elkaar verweven. In Matt. 21:12-17 staat de reiniging van de tempel beschreven vlak vóór de verdorring van de boom.

Jezus reinigde de tempel omdat Gods huis, dat toch een huis van gebed zou moeten zijn, tot een kuil van moordenaars was gemaakt. De Griekse grondtekst spreekt over een “*spelaion*” van “*les'tes*”, dat wil zeggen een “*spelonk, hol*” van “*rovers, plunderaars*”. Het is het uiteindelijke trieste lot van een gemeente, dat het (geestelijk) een hol van rovers en plunderaars wordt en geen huis van gebed meer is, als er vele onverzoenlijke, niet tot vergeving gezinde zielen in die gemeente zijn. In zulk een atmosfeer kan het niet anders dan dat waarachtige aanbedding van de Allerhoogste zal verdwijnen. Uiteindelijk zal zo'n gemeente tot verdorring komen.

Geliefde broeders en zusters, laten we onszelf niet voor de gek houden. Als onverzoenlijkheid en onvergevingsgezindheid in onze harten leven, als die bittere wortels nog in onze harten zijn, dan is ook onze aanbedding van God vals. God heeft beslist geen welbehagen in valse aanbedding gebaseerd op onverzoenlijkheid.

Want nadat de vijgeboom verdord was, zei Jezus in Mark. 11:25-26 direkt het volgende: *“En wanneer gij staat om te bidden, vergeeft, indien gij iets hebt tegen iemand; opdat ook uw Vader, Die in de hemelen is, ulieden uw misdaden vergeve. Maar indien gij niet vergeeft, zo zal uw Vader, Die in de hemelen is, ook uw misdaden niet vergeven.”* Jezus had in de tempel vele onverzoenlijke harten gezien van overpriesters en schriftgeleerden. Ook zag Hij hun onterechte kritiek op de kinderen die Jezus wél konden aanbidden (Matt. 21:14-16).

Onverzoenlijke harten zullen Jezus nooit en te nimmer in waarheid kunnen aanbidden (Mark. 11:17; Matt. 21:13).

Als we het zojuist geciteerde schriftdeel goed op ons in laten werken, dan kunnen we niet anders dan concluderen, dat God de Vader onze zonden niet vergeeft, wanneer wijzelf onze broeders en zusters niet kunnen vergeven en onverzoenlijk zijn. Dat betekent dus dat onze zonden niet door Jezus' Bloed zijn gereinigd en dus nog in ons hart zijn. Dat betekent vervolgens ook dat onze aanbidding van God dus vals is. Oh, zegt u nu wellicht, ik heb God's vergeving en de reiniging door Jezus' Bloed allang ontvangen. Ik heb het persoonlijk ervaren, broeder. Wel, dat kan zo zijn, maar dit schriftdeel leert, dat God alsnóg Zijn vergeving van onze zonden intrekt, wanneer wij onverzoenlijk en onvergevingsgezind zijn tegenover onze medebroeders en –zusters. Dan neemt God Zijn vergeving van ons terug. Dan is er sprake van een soort terugwerkende kracht, waarbij de heerlijke vergeving die wij eens mochten ervaren wordt teruggenomen. God kán niet anders handelen, broeders en zusters. Want Hij is Zelf zó vergevingsgezind. God gaf Zijn eigen eniggeboren Zoon over in een vreselijke kruisdood om Zichzelf met ons te verzoenen (2 Cor. 5:18) en onze zonden te kunnen reinigen en vergeven. Jezus betaalde de hoogste prijs, Zijn Bloed, en Hij vergaf ieder van ons die onmetelijk grote last van zonden, terwijl we het absoluut niet verdienden. Daarom verwacht hij ook van ons vergevingsgezindheid jegens onze broeders en zusters. Wellicht zegt u nu zelfs, weet u dat wel heel zeker? Dat God zelfs Zijn vergeving terugneemt? Dat kan toch niet? Leest u dan het volgende!

Matt. 18:23-35 – *“Daarom wordt het Koninkrijk der hemelen vergeleken bij een zeker koning, die rekening met zijn dienstknechten houden wilde. Als hij nu begon te rekenen, werd tot hem gebracht een, die hem schuldig was tien duizend talenten. En als hij niet had, om te betalen, beval zijn heer, dat men hem zou verkopen, en zijn vrouw en kinderen, en al wat hij had, en dat de schuld zou betaald worden. De dienstknecht dan, nedervallende, aanbad hem, zeggende: Heer! wees lankmoedig over mij, en ik zal u alles betalen. En de heer van dezen dienstknecht, met barmhartigheid innerlijk bewogen zijnde, heeft hem ontslagen, en de schuld hem kwijtgescholden. Maar dezelve dienstknecht, uitgaande, heeft gevonden een zijner mededienstknechten, die hem honderd penningen schuldig was, en hem aanvallende, greep hem bij de keel, zeggende: Betaal mij, wat gij schuldig zijt. Zijn mededienstknecht dan, nedervallende aan zijn voeten, bad hem, zeggende: Wees lankmoedig over mij, en ik zal u alles betalen. Doch hij wilde niet, maar ging heen, en wierp hem in de gevangenis, totdat hij de schuld zou betaald hebben. Als nu zijn mededienstknechten zagen, hetgeen geschied was, zijn zij zeer bedroefd geworden; en komende, verklaarden zij hunnen heer al wat er geschied was. Toen heeft hem zijn heer tot zich geroepen, en zeide tot hem: Gij boze dienstknecht, al die schuld heb ik u kwijtgescholden, dewijl gij mij gebeden hebt; Behoortet gij ook niet u over uw mededienstknecht te ontfermen, gelijk ik ook mij over u ontfermd heb? En zijn heer, vertoornd zijnde, leverde hem den pijnigers over, totdat hij zou betaald hebben al wat hij hem schuldig was. **Alzo zal ook Mijn hemelse Vader u doen, indien gij niet van harte vergeeft een iegelijk zijn broeder zijn misdaden.**”*

Broeders en zusters, begrijpt u nu hoe ernstig deze zaak is? Gelukkig toonde Jezus ons ook de oplossing voor het probleem van onverzoenlijkheid en onvergevingsgezindheid. Hij gaf de uitweg! Want onverzoenlijkheid en onvergevingsgezindheid lijken dan wel als onoverkomelijke bergen, maar als wij met een diep berouwvol hart en in het geloof aan Jezus' voeten komen, zal er een wonder geschieden. Als wij geloven, dat Jezus ons kan en zal verlossen van de berg van onverzoenlijkheid in ons hart, dan zal die berg door Jezus worden

opgeheven en in de zee van Gods onmetelijke genade worden geworpen. Dat wil zeggen Gods onmetelijke (maar desondanks begrensde) genade gebaseerd op Zijn oneindige liefde!

Matt. 21:21-22 – *“Doch Jezus, antwoordende, zeide tot hen: Voorwaar zeg Ik u: Indien gij geloof hadt, en niet twijfeldet, gij zoudt niet alleenlijk doen, hetgeen den vijgeboom is geschied; maar indien gij ook tot dezen berg zeidet: Word opgeheven en in de zee geworpen! het zou geschieden. En al wat gij zult begeren in het gebed, gelovende, zult gij ontvangen.”*

Mark. 11:22-24 – *“En Jezus, antwoordende, zeide tot hen: Hebt geloof op God. Want voorwaar zeg Ik u, dat, zo wie tot dezen berg zal zeggen: Word opgeheven en in de zee geworpen; en niet zal twifelen in zijn hart, maar zal geloven, dat hetgeen hij zegt, geschieden zal, het zal hem geworden, zo wat hij zegt. Daarom zeg Ik u: Alle dingen, die gij biddende begeert, gelooft, dat gij ze ontvangen zult, en zij zullen u geworden.”*

Ja, mijn broeders en zusters, als wij geloven in Gods genade en Zijn onbegrensde verlossingskracht en met tranen van berouw aan Jezus' voeten komen, dan zal Hij ons beslist vrijmaken en ons hart vullen met liefde en vergevingsgezindheid voor onze broeders en zusters. Dan zullen wij de kracht ontvangen om over álles (in vergelijking met onze eigen zondelast vaak zo gering) heen te stappen wat zij ons hebben aangedaan. Verlossing van onverzoenlijkheid is zo uitermate belangrijk! Onze eigen zaligheid hangt er van af. Want onverzoenlijkheid kan zelfs uitgroeien tot haat. In Luk. 17:3-6 sprak Jezus eveneens over (on)vergevingsgezindheid. Maar Hij gebruikte niet het beeld van de berg die in geloof opgeheven zou worden, maar Hij sprak in vers 6 over een moerbeziënboom: *“En de Heere zeide: Zo gij een geloof hadt als een mostaardzaad, gij zoudt tegen dezen moerbeziënboom zeggen: Word ontworteld, en in de zee geplant, en hij zou u gehoorzaam zijn.”* Moerbeziënbomen hebben zwarte vruchten die binnen 24 uur na rijping verrot zijn. Zo is haat ook, het produceert pikzwarte, verrotte vruchten.

De moerbeziënboom wordt in het Hebreeuws “baachaa” (בכא) genoemd, dat letterlijk de “huilende” (boom) betekent. “Baachaa” (בכא) is weer afgeleid van het werkwoord “bachaa” (בכא), dat met name “bewenen, treuren, betreuren, beklagen, weklagen, jammeren, huilen” betekent. Van deze (geestelijke) moerbeziënboom vol onverzoenlijkheid, onvergevingsgezindheid en haat zei Jezus: *“Word ontworteld, en in de zee geplant”*. Indien wij een geloof hebben als het kleine mosterdzaadje en met diepe droefheid in het hart tot Jezus komen, dan zal dat grote wonder gebeuren. Dan zal die moerbeziënboom uit ons hart weg gerukt worden en in de zee van Gods genade worden geplant.

Maar, mijn geliefde broeders en zusters, als wij de onverzoenlijkheid en de haat laten voortwoekeren, dan zal er ooit een vreselijke tijd van ach en wee en diepe wroeging voor ons aanbreken, doch dan zal het te laat zijn.

Matt. 13:47-50 – *“Wederom is het Koninkrijk der hemelen gelijk aan een net, geworpen in de zee, en dat allerlei soorten van vissen samenbrengt; Hetwelk, wanneer het vol geworden is, de vissers aan den oever optrekken, en nederzittende, lezen het goede uit in hun vaten, maar het kwade werpen zij weg. Alzo zal het in de voleinding der eeuwen wezen; de engelen zullen uitgaan, en de bozen uit het midden der rechtvaardigen afscheiden; En zullen dezelve in den vurigen oven werpen; daar zal zijn wening en knersing der tanden.”*

Matt. 22:11-14 – *“En als de koning ingegaan was, om de aanzittende gasten te overzien, zag hij aldaar een mens, niet gekleed zijnde met een bruiloftskleed; En zeide tot hem: Vriend! hoe zijt gij hier ingekomen, geen bruiloftskleed aan hebbende? En hij verstomde. Toen zeide de koning tot de dienaars: Bindt zijn handen en voeten, neemt hem weg, en werpt hem uit in de buitenste duisternis; daar zal zijn wening en knersing der tanden. Want velen zijn geroepen, maar weinigen uitverkoren.”*

Geliefde broeders en zusters, laten we ernstig voor elkander bidden, dat we ons allen ernstig zullen bekeren en dat niemand van ons ooit dit uiterst droevige lot zal treffen.

De Heer Jezus zegene u rijkelijk deze week met Zijn genade. Amen.